

1

Deborah

28 augustus, 17.00 uur

En van de verhalen die mijn moeder me vertelde, gaat over hoe mijn oma op een avond door de wind de lucht in werd getild. Ik hoorde het voor het eerst toen ik een jaar of vier was en daarna vroeg ik mijn moeder er telkens weer om, elke avond soms. Ze knielde dan naast mijn bed op de grond en vertelde het verhaal opnieuw: over hoe de lucht donkerder werd boven het huisje aan het strand waar mijn grootmoeder en mijn *zejde* als pasgetrouwd stel hun eerste huwelijksdagen doorbrachten. Hoe de wind zo hard blies dat hun kleren van de waslijn waaiden, dat de pas gewassen overhemden als een vlucht duiven door de lucht zweefden. Hoe mijn grootmoeder, Deborah, de houten trap afrende naar het strand om het wasgoed op te rapen en hoe mijn *zejde* haar toen opeens zag opstijgen, met haar rok als een parachute onder haar opgebold, en hoe ze een meter of drie door de lucht zweefde voor ze in de duinen landde. Volgens het verhaal rende ze lachend terug naar het huisje en vertelde ze hem dat ze nu eindelijk wist hoe het was om te vliegen.

Wanneer het stormt, zoals nu, moet ik altijd aan haar denken.

Ik zit in de wachtkamer van het ziekenhuis op een plakkerige grijze stoel die ik gespannen met mijn vingers omklem. De regen slaat in woeste vlagen tegen het raam, alsof een brandslang die helemaal open is gedraaid onbeheerd op de stoep heen en weer ligt te zwiepen. Er woedt een orkaan, een van het soort waarvan mensen

naar de supermarkt gaan om als bezeten batterijen en flessen water in te slaan, een waarvoor ze de stad zelfs verlaten, zich in hun auto's wurmen om zich bumper aan bumper op weg te begeven naar de muf ruikende matrassen van familie die het geluk heeft verder landinwaarts te wonen.

Vanmorgen nog wist mijn oudste broer, Isaac de Betweter (niet dat hij echt zo heet, maar hij is het wel), ons te vertellen dat de burgemeester opdracht had gegeven tot de evacuatie van de wijken die het dichtst bij de rivier liggen, dat de bruggen en tunnels werden afgesloten en dat de metro vanavond niet zal rijden. Dat Isaac gelijk had, wordt bevestigd op de televisie die op drie meter van me vandaan aan de muur is bevestigd, boven een rek met wat tijdschriften vol koffievlekken. De ontvangst is slecht, maar ik hoor toch dat de presentatoren met hun kalmerende, accentloze stemmen verslag doen van het laatste nieuws en van de voorzorgsmaatregelen die zijn getroffen. Ik snak ernaar om te weten wat er gebeurt, om het met eigen ogen te zien. Maar ik zit hier gevangen in deze benauwende, steriele ruimte en ik kan niet, ik wil niet naar het beeldscherm kijken. Als ik nu de regels zou overtreden, zou dat beslist ongeluk brengen, en deze dag is al ongelukkig genoeg verlopen.

Ongeveer een uur geleden is de airconditioning in de wachtkamers uitgeschakeld, om alle stroom voor de patiënten te kunnen gebruiken. Zonder het gezoem van de ventilatorbladen lijkt het minste of geringste geluid te worden versterkt. Tegenover me, op precies hetzelfde soort versleten plastic stoelen, zitten twee tienermeisjes gekleed in een topje en een korte spijkerbroek. Ze zitten razendsnel op hun telefoons te tikken, ook al is dit ten strengste verboden, zoals te lezen is op een bord dat boven hen hangt. Wanneer ze gaan verzitten, hoor ik dat hun blote benen zweterig aan de zitting plakken. Ze trekken hun gebruide knieën hoog op en zetten zich schrap tegen de rand van de stoel met hun afgetrapte teenslipers waarin hun felgekleurde teennagels prijken. Een gedrongen, gespierde oudere broer of erg jonge vader komt regelmatig even bij hen kijken, waarbij hij het zweet van zijn gefronste voorhoofd veegt

en hen verzekert dat iemand die Crystal heet ‘haar stinkende best doet’, maar voor de rest hebben ze alleen belangstelling voor hun telefoonscherm. Ik vraag me af of ze zelfs wel in de gaten hebben dat ik hier ook zit. Ledigheid is des duivels oorkussen, denk ik. Zo wijst zijde ons graag terecht wanneer hij een van ons betrapt op dagdromen. Ik voel een amper te bedwingen slappe lach opkomen. Ik grijp mijn stoel nog wat steviger beet en kijk langs de meisjes heen naar het raam, dat door een onderhoudsman in een lichtbruine overall wordt verstevigd door het kruiselings te beplakken met brede, rode tape. Hij is net klaar wanneer een hevige windvlaag tegen de zijkant van het gebouw beukt. Het licht begint te flikkeren en de verpleegsters rennen alle kanten op om te controleren of de medische apparatuur nog werkt. De adem stukt in mijn keel tot mijn longen zich eindelijk weer ontspannen en zich vullen met de scherpe, warme lucht. Ik sluit mijn ogen en begin als een razende psalm 20 op te zeggen, het gebed voor steun bij rampspoed. Opeens is er geen getik op knopjes van mobiele telefoons meer te horen en ik weet dat de twee meisjes naar me zitten te kijken, maar dat kan me niets schelen. Er is maar één ding belangrijk nu en dat is dat Rose en de baby niets overkomt.

De baby van mijn zus zou pas in oktober moeten komen, maar vanochtend braken de vliezen – zeven weken te vroeg, op de laatste donderdag van een ongekend hete augustusmaand – toen ik Rose hielp bij het inventariseren van het plastic bestek dat we in onze winkel verkopen. Van juni tot september ben ik tot die klus veroordeeld omdat ik dan niets leukers te doen heb, zoals naar school of op kamp gaan, of met een groepsreis voor joodse jongeren naar Israël. Misschien wilde de baby ons alleen maar flink laten schrikken om de geestdodende verveling te verdrijven van het tellen van al die pakjes met verschillende vorken. Rose schreeuwde en werd wit, ik viel en stootte twee dozen om waarin papieren borden met een *bar mitswe*-motief zaten. Mijn handen beefden zo erg dat ik Daniel van de bakkerij naast ons moest vragen om eerst een taxi en daarna Jacob, de man van Rose, te bellen. En alsof het nog niet erg genoeg is

dat Rose twee maand te vroeg zal bevallen, zijn mijn ouders juist vandaag de stad uit. Ze zijn op bezoek in Monsey, bij tante Varda, bij wie een eeltknobbel aan de grote teen is verwijderd en die, sinds haar man vorig jaar is overleden, niemand heeft die voor haar kan zorgen. (Dat ze geen kinderen heeft, daar praten we niet over. Mijn moeder noemt deze onvruchtbaarheid de ‘vloek’ die op haar zus rust. Zelf had ze op haar tweeëndertigste zeven kinderen gebaard, en als ze na de geboorte van mijn jongste zusje, Miri, geen baarmoederverzakking had gekregen, had ze er graag nog meer gewild.) Mijn moeder is natuurlijk doodongerust, maar omdat de bruggen en tunnels zijn afgesloten, kunnen ze onmogelijk vanavond naar de stad terugkeren. Dus heb ik als de op een na oudste dochter de taak om er in het ziekenhuis op toe te zien dat er goed voor mijn zus wordt gezorgd. Nou ja, samen met Jacob dan. Maar, zoals ik al had verwacht, is hij van weinig nut.

Juist op dat moment stapt mijn zwager de hoek om, met in zijn hand een papieren beker met koffie die hij in het ziekenhuisrestaurant heeft gehaald. Ik geef hem het voordeel van de twijfel en zal maar denken dat hij de ginger ale waarom ik had gevraagd is vergeten, omdat hij te veel van slag is. Zijn bleke huid ziet er rood en klam uit. Het zweet loopt vanaf de rand van zijn zwarte gleufhoed letterlijk in straaltjes over zijn voorhoofd, en zijn roodbruine baard, die precies past bij zijn zwaar bewimperde reebruine ogen, krult van de warmte. Jacob heeft wel iets schattigs – nadat Rose hem voor het eerst had gezien, had ze ademloos tegenover mij en onze zusjes verklaard dat hij sprekend op een zekere Josh Groban leek – maar nu ziet hij er moe uit en lijkt hij te klein voor zijn pak van zware stof. Ik zou hem willen zeggen dat hij zijn hoed en jas beter aan de kapstok kan hangen en zijn gezicht onder de kraan moet houden, maar ik weet wel beter. Jacob komt uit een extreem streng chassidische familie en is er trots op hoe vroom hij is. Zelfs ik kan me nauwelijks met hem meten, terwijl ik toch de beste cijfers haal, me altijd kleed zoals het hoort, nooit buiten ben wanneer dat niet mag en zo volmaakt gehoorzaam ben dat mijn beste vriendin, Shoshana, voor de

grap graag zegt dat ik niet Devorah Frayda Blum maar ‘mevrouw Froem’ zou moeten heten, het Jiddische equivalent van een brave hendrik. Mijn ouders zijn natuurlijk verguld met zo’n deugdzame dochter, maar terwijl hun verwachtingen groeien, slinken die van mij. Want het leven van een braaf meisje, van een liefhebbende vrouw en moeder is als een wolkeloze blauwe lucht die zich langs de vlakke horizon uitstrekt. En het woeden van de orkaan buiten maakt mij nu juist nieuwsgierig naar hoe het zou zijn in het oog van de orkaan.

‘Devorah!’ verzucht Jacob, op die zure toon die hij altijd aanslaat wanneer hij mijn naam zegt. ‘Waarom ben je nog hier? Waarom ben je niet bij je zus?’ Hij laat zich in een stoel zakken, twee plaatsen bij mij vandaan. ‘Blijf binnen,’ kraakt een stem op het nieuws. ‘Wees alert op verontrustende signalen.’

Al vanaf de eerste keer dat ik hem zag, vind ik Jacob verontrustend. Ik bedoel niet dat hij kwaadaardig is of ziek van geest of iets dergelijks, want dat is hij niet. Daarvoor is hij niet interessant genoeg. Het is meer dat hij zo... moreel superieur is. Hij is lid van de *sjoimriem*, een vrijwillige buurtwacht waar iedereen lid van kan worden, maar als je Jacob erover hoort praten, zou je denken dat hij inspecteur bij de politie is. Hij praat neerbuigend tegen iedereen behalve mijn vader en hij behandelt zelfs Rose met een zekere weerszin, terwijl hij toch met haar getrouwd is. Sinds ze vorig jaar door de *sjadchen*, een soort huwelijksmakelaar, aan Jacob is gekoppeld, is mijn zus veranderd. Als tiener had ze iets wilds over zich. Zij was degene die in haar schoolschriften modetijdschriften verborg en die met plakband de zoom van haar rok net wat hoger optrok wanneer de buurjongen het *sjabbes*-maal met ons deelde. Ze is altijd de vrede-stichter geweest binnen ons gezin – en in een gezin van tien, inclusief zijde, verheft er ongeveer elke vijf seconden wel iemand zijn stem – maar gedwee werd ze pas nadat ze Jacob had ontmoet. Nu zit ik soms naar ze te kijken, naar hem met zijn strenge blik en naar haar met haar nederig gebogen hoofd, en dan zou ik het voor haar willen opnemen. Vanavond zou dat kunnen, maar onder deze af-

schuwelijke omstandigheden geeft me dat weinig voldoening.

‘Ze slaapt,’ zeg ik ten slotte, met een zo vlak mogelijke stem. ‘Ze heeft haar rust nodig. Als ze nog geen ontsluiting heeft wanneer ze wakker wordt, geven ze haar Pitocin.’ Jacob reageert nijdig. Ik weet dat hij tegen elk gebruik van medicijnen is, maar omdat de bevalling veel te vroeg is, is er geen keus. De dokter is een lange roodharige vrouw met een blauwe bril (die ik mooi vind, maar die voor Jacob een reden is om haar een ‘idiote hippie’ te noemen) waarachter met rimpeltjes omgeven bruine ogen schuilgaan. Haar achternaam had niet overduidelijker niet-joods kunnen zijn: MacManus. Jacob heeft zich naar haar alleen nog maar van zijn koelste kant laten zien. Een ongeluk komt nooit alleen, want de verloskundige van Rose is op vakantie in Seattle en komt pas volgende week terug. Een complicatie als deze had ze niet verwacht. ‘De baby is stabiel tot nu toe,’ stel ik hem gerust. ‘Maar de dokter zegt dat hij vandaag nog gehaald moet worden.’ Dat Jacob dit niet al weet, maakt me ergens kwaad. Als hij mijn man was geweest, dan zou ik hebben gewild dat hij niet van mijn zijde was geweken, dat hij mijn hand zou vasthouden. Natuurlijk weet ik wel dat dat tegen de voorschriften is. Sinds Rose is gaan bloeden, nadat de vliezen braken, verkeert ze in een staat van onreinheid en dat betekent dat Jacob volgens de *joldes*-wetten niet bij de bevalling aanwezig mag zijn. Maar daarom hoeft hij nog niet zo onderkoeld te doen.

‘Hij? Is het een jongen?’ Jacob grijnst, en heel even ziet hij eruit als de negentienjarige leerling-rabbijn die hij is en niet als de norske oude man die hij uit alle macht lijkt te willen worden.

‘O, nee...’ Ik staar naar mijn schoenen, naar hoe het fluorescerende licht wordt weerspiegeld in het glimmende zwarte leer. ‘Het spijt me. Het was alleen bij wijze van spreken. We weten het nog niet.’

Jacobs lach verdwijnt en hij neemt een slok van zijn koffie. ‘Als je niet weet waar je over praat, kun je beter je mond houden,’ zegt hij bot.

Ik hoop voor de baby dat het een jongetje is. Ik stel me liever niet

voor hoe het zou zijn om Jacob als vader te hebben. Hij zou me waarschijnlijk rokken tot op mijn enkels laten dragen of misschien een zak over mijn hoofd. Deze keer lukt het me niet om de slappe lach te onderdrukken en hij kijkt me boos aan.

‘Sorry,’ zeg ik wanneer ik weer ben bijgekomen. ‘Ik ben ook zenuwachtig.’ Heel even worden zijn ogen zachter en durf ik te denken dat dit moment misschien, heel misschien, een band tussen ons zal scheppen (iets waar ik ondanks mijn afkeer van hem vaak om heb gebeden). Ik weet dat we volgens de wetten van *jiched* hier zelfs niet samen zouden mogen zitten praten als de twee meisjes met hun mobiele telefoons, de onderhoudsman, de dokters en de verpleegsters niet in de buurt waren geweest. Maar de voortijdige bevalling van Rose op deze stormachtige avond en het feit dat wij als enigen daarbij zijn, zouden wel eens zo’n wereldschokkende gebeurtenis kunnen zijn waardoor twee totaal verschillende mensen worden samengebracht. Ik kijk mijn zwager hoopvol aan en probeer zo meellevend mogelijk te glimlachen, maar zijn gezicht betreft alweer en hij klakt afkeurend met zijn tong.

‘Ik ben niet zenuwachtig, ik ben moe,’ moppert hij, en hij trekt zijn hoed over zijn ogen. Dat was het dan.

Jacob is zachtjes aan het snurken tegen de tijd dat de nachtzuster me komt vertellen dat Rose wakker is en naar me heeft gevraagd. Ik sta op en voel hoe het zweet dat zich onder mijn maillot heeft verzameld langs de achterkant van mijn knieën omlaagdruppelt. De meisjes met hun mobiele telefoons zijn een paar minuten geleden weggegaan. Toen ze opstonden, hoorde ik hoe hun blote bovenbenen aan de plastic stoelen plakten. Wat zou ik er niet voor overhebben om wat lucht op mijn blote huid te voelen en net zo vastgeplakt te zitten als zij. Maar voor mij is dat net zo onbereikbaar als een vakantie op de maan. Ik zet het idee dan ook snel uit mijn gedachten terwijl ik de kamer van Rose in gluur en een beetje met mijn voeten stamp om het slaapgevoel eruit te verdrijven. Mijn rok van lichte zomerwol, die als een hobbezak om me heen hangt, voelt lood-

zwaar aan. Toen we hem in mei bij Macy's kochten, zag hij er nog wel stijlvol uit, maar dat was voordat mijn moeder hem naar de kleermaker aan Troy Avenue bracht om hem wijder te laten maken. Ook al weet ik dat het slecht van me is, ik benijd Rose een beetje wanneer ik haar zie liggen in haar papieren ziekenhuishemd, met een ijsblokje in haar mond en het lange, dikke haar van haar donkerbruine pruik uitgespreid op het kussen. Ik vraag me af of ik er eentje zou mogen hebben om onder mijn blouse te stoppen.

'Hoe gaat het?' vraag ik, terwijl ik haar een kneepje in haar vrije hand geef. Haar hand voelt koel en bloedeloos aan, hoewel ik op de monitor kan zien dat haar polsslag eenenzeventig is. Rose glimlacht zwakjes en wrijft over haar buik, die als een rotsblok oprijst onder het dunne witte laken. Er zijn meer Lubavitch-meisjes die al op hun achttiende trouwden en kinderen kregen, maar nu het mijn eigen zus is, heb ik het gevoel dat ze te jong is. Ik zou hier ook over twee jaar kunnen liggen en ik weet dat ik daar dan absoluut niet klaar voor zal zijn, hoe vaak mijn moeder ook tegen me zegt dat ik er versted van zal staan hoe snel dat gevoel kan veranderen. Rose en Jacob hebben elkaar maar twee keer gezien voor ze zich verloofden. Ze zijn elf maanden geleden getrouwd. *Eerst trouwen, daarna van elkaar houden*, leren we al op de kleuterschool bij ons in de buurt.

'Ik voel me goed,' zegt Rose, 'maar ik heb honger.' Ze buigt zich samenzweerderig voorover. 'Kun je niet stiekem een zakje M&M's trekken?' Ik weet dat ze het niet meent. Ze mag nu niets eten, en zelfs al mocht ze wat eten, dan zijn M&M's volgens onze vader niet koosjer genoeg. Ik ben blij om weer een beetje van de zus van vroeger in haar te herkennen – in het bijzijn van haar man trekt ze vast nooit haar wenkbrauwen op deze manier op of krijgt ze van die ondeugende pretkuiltjes in haar wangen – maar ze weet dat ze voor smokkelwaar niet bij mij moet zijn. Ik sta erom bekend dat ik me strikt aan de regels houd en mijn jongste broer Amos vindt het dan ook leuk om me elke zaterdag lastig te vallen met hypothetische vragen als: 'Devorah, wat zou je doen als je een miljard dollar zou

hebben gewonnen, maar je zou het geld alleen krijgen als je een mixer zou gebruiken?’

‘Sst,’ zeg ik, ‘laat Jacob je niet horen!’ Het was bedoeld als grapje, maar haar gezicht verstrakt en haar kin begint te trillen.

‘Hij denkt nu al dat het mijn schuld is.’

‘Wat?’ Ik doe de deur voor de zekerheid dicht en kniel naast haar neer. ‘Waarom? Dat slaat nergens op.’

‘Vorige week was ik aan het winkelen om elastiek te kopen om mijn rokken rond het middel wat wijder te maken,’ legt ze uit, met zorgelijk samengeknepen ogen. ‘Toen zag ik zulk mooi garen. Zachtroze kasjmier. En ik dacht dat ik daar een truitje van zou kunnen maken als het een meisje wordt, en dus heb ik een streng gekocht. Het was duur, maar ik moest het gewoon hebben. Ik weet niet wat er met me aan de hand was, Dev, ik leek wel betoverd.’

‘Of het waren je hormonen,’ zeg ik, om het wat minder zwaar te maken. Maar Rose gaat er niet op in.

‘Ik wilde het zo graag aan Jacob laten zien,’ gaat ze verder, ‘ook al wist ik dat hij het een verspilling zou vinden. Maar direct toen hij het zag, zei hij dat het ongeluk bracht om iets voor de baby te kopen.’ Ze brengt haar handen bevend naar haar gezicht en barst in huilen uit. De monitor geeft aan dat haar pols is versneld tot vijftachtig slagen per minuut.

‘Nee,’ zeg ik zachtjes, en ik probeer de vrome stem te negeren die door mijn hoofd zeurt dat Jacob gelijk heeft. Ik leg mijn handen om het gezicht van mijn zus, zodat ze mij wel aan moet kijken, op de manier zoals mijn moeder dat doet als ze ons wil troosten en ons tegelijkertijd wil laten ophouden met onszelf de put in te praten. ‘Je hebt er toch nog geen truitje van gebreid, of wel?’

Bijtend op haar lip schudt Rose van nee.

‘Nou dan?’ Ik veeg met mijn duimen haar tranen weg. ‘Dat garen kan voor van alles zijn. Voor een omslagdoek, een badhanddoek. Een nieuwe gebedsjaar voor Jacob.’ Nu lacht ze door haar tranen heen. ‘Trouwens, volgens de Talmoed kan het boze oog alleen vat op je krijgen als je er bang voor bent. Het is net als met een dier. Het

ruikt je angst.’ Ik zeg dit op luchtige toon, alsof ik me nooit zorgen maak over het boze oog, terwijl we beiden wel beter weten. Er valt een ongemakkelijke stilte, slechts doorbroken door de piepjes en bliepjes van de monitor die de hartslag van de baby aangeeft.

‘Hoe is het buiten?’ vraagt Rose uiteindelijk. Ze wrijft zich over haar armen, waar het kippenvel op staat. Ik kan aan haar zien dat ze zich ongemakkelijk voelt met zo veel blote huid. Maar in het ziekenhuis zijn mensen, tot welk geloof ze ook behoren, in de eerste plaats lichamen, lichamen waar dokters snel en gemakkelijk mee aan de slag moeten kunnen. Ik zou haar willen vragen hoe het voelt om zo zichtbaar te zijn, maar ik weet dat het daar nu niet het moment voor is. Want wie over het weer begint, wil van onderwerp veranderen.

‘Het is bijna... Bijbels,’ zeg ik met een lach. Rose grijnst, met een uitdrukking die het midden houdt tussen lachen en afkeuring.

‘Doe niet zo raar, het is Sodom en Gomorra niet,’ zegt ze afkeurend, weer helemaal de oudere zus. ‘Het is gewoon een natuurlijk iets. Twee luchtmassa’s die boven water samenkomen.’

Zei ik dat Isaac een betweter was? Nou, Rose is het ook. In feite kan geen enkele Blum het laten om anderen te verbeteren. Het is gewoon een sport binnen onze familie.

‘Je zou het moeten kunnen zien,’ zeg ik. ‘Het lijkt echt of de wereld op het punt staat te vergaan.’

Net op dat moment beginnen de lichten opnieuw te flikkeren. Rose snakt naar adem van de pijn, grijpt naar haar buik en kijkt me verschrikt aan. ‘Ik kan dit niet. Ik ben er nog niet klaar voor!’ snikt ze, en ze ademt met opeengeklemd kaken snel in en uit. Wist ik maar iets te zeggen wat haar kon overtuigen van het tegendeel, maar de waarheid is dat ik er zelf ook nog niet klaar voor ben. Wat zou ik nu graag bij mijn moeder willen zijn in plaats van hier in dit ziekenhuis met buiten die orkaan. Ik wil gewoon thuis in bed liggen en een boek lezen en crackers met gezouten boter eten. Ik wil dat Rose weer stralend zwanger is en dat blijft tot de dag waarop ze is uitgerekend en niet dat ze hier zwetend en bang op het punt staat

een baby ter wereld te brengen voor wie de couveuse al klaarstaat. Het lukt me niet de juiste woorden te vinden, dus laat ik mijn zus mijn hand maar fijnknijpen. Ondertussen zie ik op de monitor de gele lijnen hoger en hoger pieken tot ze, na dertig seconden, eindelijk weer dalen. Een minuut later schieten ze alweer omhoog en uit de keel van Rose welt een jammerklacht op. Met mijn vrije hand sla ik verwoed op de alarmknop.

‘Het spijt me echt,’ zegt dokter MacManus met een zucht. Ze komt de kamer binnen op het moment waarop Rose zich net uitgeput en bevend weer in het kussen laat zakken. ‘De eerstehulpafdeling is onderbezet en het is een gekkenhuis. Dit weer zet mensen aan tot de vreemdste dingen. Ik heb net de schouder gezet van een jongen die met zijn skateboard over een omgevallen boom probeerde te springen.’ Ze trekt een paar latex handschoenen aan en schuift een stoel naar het voeteneinde van het bed. ‘Goed, hoe staat het ermee? Ik zie dat de weeën zijn begonnen.’

Ik knik. ‘Met een minuut tussentijd en ze duren dertig seconden, tot nu toe.’

‘Langer nu,’ kreunt Rose.

‘Dat is goed!’ zegt de dokter opgewekt. ‘Dat betekent dat je lichaam doet wat het moet doen en dat je niet ingeleid hoeft te worden.’ Ze verdwijnt onder de ziekenhuisjurk van Rose en komt na enkele ongemakkelijke seconden met een stralende lach weer tevoorschijn. ‘Je hebt acht centimeter ontsluiting, beste meid. Het goede nieuws is dat deze baby er haast mee maakt. Het slechte nieuws is dat je hem misschien wel Storm moet noemen.’

De grap gaat volledig aan Rose voorbij. Het laatste beetje kleur op haar gezicht verdwijnt. Ik pers mijn lippen stijf op elkaar en de tranen springen me in de ogen, van vreugde en angst, en van de totaal geschifte mogelijkheid dat ik straks de tante kan zijn van iemand die Storm Kleinman heet.

‘Kun je mama en papa bellen?’ vraagt Rose. Ik kijk naar dokter MacManus voor toestemming, half en half hopenend dat ze wil ik dat blijf. Toen ik hen een paar uur geleden vanuit de verpleegstersruim-

te belde, was wel duidelijk dat de vrouw achter de balie, met haar hoogblonde haar en tot een dun streepje geëpileerde wenkbrauwen, me niet mocht. Ik had wat tijd nodig gehad om uit te vinden op welke knopjes ik moest drukken zonder per ongeluk de halve Kraamafdeling op te piepen, waarop zij me had gevraagd: ‘Wat ben jij er voor een? Amish?’ Vervolgens was ze er met haar armen over elkaar bij blijven staan en had me al na tien seconden een teken gegeven dat ik het gesprek moest beëindigen.

Helaas knikt de dokter dat ik kan gaan, maar niet zonder me te adviseren over een middel tegen de kwaal. ‘Als Anne-Marie moeilijk doet, moet je gewoon even een donut voor haar halen uit de automaat,’ roept ze me over haar schouder toe als ik al bij de deur ben.

Ik loop langzaam terug naar de wachtkamer, waar tot mijn opluchting ook de twee meisjes met hun mobiele telefoons weer zijn. Ze vermaken zich met het stiekem fotograferen van Jacob, die, met zijn armen en benen uitgespreid over twee stoelen en met zijn mond halfopen, ligt te slapen. Ik heb de neiging om mijn duim goedkeurend naar hen op te steken, maar bedenk me. Ik ben opgevoed in de overtuiging dat G-d alles ziet... Ik hoop alleen maar dat hij niet ook kan horen wat ik denk.

Ik loop de hoek om, naar de snoepautomaten, diep uit mijn zak de twee dollars op die ik nog overheb van de taxirit en trek een donut tevoorschijn. Dan, in een opwelling, stop ik ook de tweede dollar in de automaat en druk op D7 voor een zakje M&M’s. Mijn hart slaat op hol. Snel kijk ik naar links en naar rechts om er zeker van te zijn dat niemand ziet dat ik mijn *treif* uit de lade vis en in mijn zak stop. Later, wanneer de baby er is, zal ik ze heimelijk aan Rose proberen te geven. En als ze er moeilijk over doet, kan ik altijd zeggen dat het voor de grap was.

Het telefoongesprek met mijn ouders verloopt verbazingwekkend goed, en niet alleen omdat Anne-Marie inderdaad de donut accepteert in ruil voor vijf ononderbroken minuten telefoneren. Ik bel mijn moeder op haar mobiele telefoon. Alles wat ik tegen haar zeg,

herhaalt ze voor mijn vader, waarbij mijn tante Varda, gewild of ongewild, zal meeluisteren. Dit is het eerste kleinkind en dan ook nog eentje die te vroeg geboren wordt, dus is de bezorgdheid groot en zijn de vragen talloos: heeft Rose het warm genoeg? Te warm? Waarom hebben ze de airconditioning uitgeschakeld terwijl er een hittegolf is? Hoe groot is de kans dat de stroom uitvalt? En als ik dat niet weet, waarom vraag ik dat dan niet aan iemand? Weet de dokter wat ze doet? Hoe hoog is de hartslag van de baby? Zegt ze de passende psalmen op? Hebben we eraan gedacht om de *mezoetze* mee te nemen?

Ik geef zo snel en zo kalm mogelijk antwoord. ‘De weeën komen nu regelmatig en ze heeft bijna volledige ontsluiting, dus medicijnen hoeven niet,’ breng ik verslag uit.

‘De weeën komen nu regelmatig en ze heeft bijna volledige ontsluiting, dus geen medicijnen,’ praat mijn moeder me na. ‘Dat is goed.’ Ik hoor mijn vader iets mompelen. ‘Zeg tegen Rose dat het bewust meemaken van een bevalling een geschenk is van *Hasjeem*,’ zegt mijn moeder.

‘Wat moet ik haar nog meer vertellen? Om... je weet wel, om haar erdoorheen te helpen.’

Er valt een stilte aan de andere kant van de lijn, gevolgd door het getinkel van ijsblokjes. Mijn moeder, die alleen tijdens religieuze ceremoniën wel eens een slokje wijn neemt, maar verder nooit alcohol drinkt, zal inmiddels wel aan haar vijfde of zesde glas ijskoffie zitten (op een gewone dag, wanneer de hemel níét naar beneden dreigt te vallen, drinkt ze er gemiddeld drie). ‘Zeg haar dat ze het kan,’ zegt ze uiteindelijk, bemoedigend maar ook bevelend. Mijn moeder is onverstoorbaar, het volslagen tegendeel van de overbezorgde joodse moeder, misschien wel omdat ze zeven kinderen heeft opgevoed. ‘Zeg haar dat ze moet bidden. En als ze niet kan bidden, fluister haar de gebeden dan in het oor.’ Ik hoor geschuif en geloop op de achtergrond. ‘Zeg haar dat ik weet dat het pijn doet,’ vervolgt mijn moeder met de zachte fluisterstem waarmee ze ons altijd in slaap zong, ‘maar dat ze haar meisje straks in haar armen

zal hebben en dat elke seconde van de bevalling dat waard zal zijn.’ Pas nadat ze heeft opgehangen, realiseer ik me dat ze de kamer uit moet zijn gegaan om me deze boodschap te kunnen geven. Mijn vader denkt daar namelijk heel anders over. In onze cultuur zijn het de jongens om wie het gaat. Zij leren verder, zij leren de geheimen van de *Toire*. Jongens genieten de onuitgesproken voorkeur.

Wanneer ik terugloop vanuit de verpleegstersruimte besluit ik Jacob wakker te maken, zodat hij de liturgische gebeden kan opzeggen terwijl Rose aan het bevallen is. Ik zie hem liever slapen, maar Rose en de baby hebben meer aan hem als hij wakker is.

Twee uur later is mijn zus nog steeds aan het persen. Haar pruik zit verbazingwekkend genoeg nog steeds netjes op zijn plek, hoewel ik hem bij de randen stiekem wat heb opgetild om er wat lucht onder te laten. Aan het voeteneinde van het bed staat nu een klein legertje van dokters en verpleegsters te wachten om de baby te onderzoeken zodra hij is geboren. Dokter MacManus heeft ons verzekerd dat Rose de baby eerst mag zien en misschien zelfs mag vasthouden, maar dat hij of zij daarna direct naar de couveuseafdeling moet worden gebracht. Ik weet niet wie van de nieuwe dokters ik het minst mag: degenen die bij Rose tussen de benen staan te gluren of degenen die in het niets staan te staren alsof ze liever een sudoku aan het oplossen waren.

‘Ik kan het hoofdje zien, Rose,’ zegt dokter MacManus.

Rose kijkt me aan, verdwaasd van de pijn en de inspanning. ‘Het heeft een hóófdje,’ fluistert ze, en ik probeer niet te lachen.

‘Ik denk dat we deze baby er met nog drie keer persen uit kunnen krijgen,’ vervolgt de dokter. ‘Maar daarvoor heb ik wel jouw hulp nodig. Je zult alles moeten geven wat je in je hebt. Je hele zelf, snap je?’ Rose knikt zwakjes.

Je hele zelf. Ik vraag me af of mijn zus weet wie haar hele zelf is. Ik denk niet dat ik dat weet. Mijn hele zelf, bedoel ik. Het lijkt me dat een zo kolossaal geheim je pas geopenbaard wordt op het moment van de overgang naar de dood. Of misschien op het moment waar-

op in jou de overgang naar het leven plaatsvindt, zoals nu bij Rose. Ik zou willen dat mama hier was. Zij heeft dit meegemaakt. Zij zou weten wat ze moest doen.

‘Eén,’ zegt dokter MacManus, terwijl zich op de monitor een krachtige wee aftekent en Rose het uitschreeuwt. Knarsetandend van de pijn en met gesloten ogen knijpt ze zo hard in mijn vingers dat ik het zelf ook bijna uitgil. Ik weet wel dat dit niet het moment is voor filosofische overpeinzingen, maar ik blijf maar denken aan wat de dokter zei. Alles wat dit kindje is, begint hier en nu. Het land, de stad, de buurt, de straat, het huis – elk detail van waar een baby wordt geboren, is het startpunt van zijn weg door het leven, van wie hij zal zijn. Een pasgeborene kiest niet zelf zijn familie, zijn ras, zijn geloof, zijn geslacht of zelfs maar zijn naam. Dat staat allemaal al vast. Dat staat allemaal al geschreven.

‘Twéé!’ dreunt de dokter op. Het team van de intensive care trekt de handschoenen al aan en staat klaar om mijn neefje of nichtje over te hevelen in wat eruitziet als een glazen lasagneschaal. Er zullen bij hem of haar slangetjes worden ingebracht om het vocht uit de longetjes te zuigen en de ademhaling te regelen, er zal meetapparatuur worden aangebracht op zijn of haar gloednieuwe zijdezachte huidje. Ik weet dat deze dingen medisch gezien noodzakelijk zijn onder deze omstandigheden, maar toch stemt het me droevig dat dit de baby’s eerste kennismaking met de wereld zal zijn: vreemden die aan je duwen en trekken, instrumenten die op je worden aangesloten. Blijf binnen, baby, denk ik. Wees alert op verontrustende signalen. Wacht tot deze orkaan voorbij is.

Maar natuurlijk is het daar al te laat voor. ‘Drié!’ zegt dokter MacManus, en voor ik het weet, verschijnt er iets rozigs. Aan Rose ontsnapt een geluid alsof iemand haar een klap heeft gegeven en ze daar verbaasd over is, en dwars door het robotachtige gebrom van de machines klinkt een dun, ijl babygehuil. Mijn ogen vullen zich met tranen, ik ben overweldigd. *Farklemt*, zou zijde zeggen, hoewel dat een lelijk woord is hiervoor, voor dit mooie, dankbare, angstwekkende gevoel. Het is alsof elk zenuwuiteinde blootligt. Ik zou

willen gaan staan en applaudisseren, zoals mensen doen voor tal van dingen die minder wonderbaarlijk zijn: voor een piloot die een vliegtuig op de grond zet, voor een kleuter die zonder maat op de toetsen van een piano slaat, voor een stel bezwete mannen die een bal door een metalen ring weten te werpen, dus waarom nu niet? Waarom niet voor dít wonder? Deze ruimte is gevuld met leven. Een nieuw leven. En ik heb het zien gebeuren.

‘Het is een meisje.’ Dokter MacManus glimlacht, terwijl ze een klein, kermend bundeltje omhooghoudt. Net voordat ze wordt overgepakt, zie ik dat ze als een bokser haar minieme vuistjes naast haar gezicht gebald heeft.

Ze is een vechter, mijn nichtje. Dat hoop ik tenminste.

Ze zal wel moeten.